

BÁCSMEGYEI NAPILÓ

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

Várakozás napjai.

Várakozás napjait éljük.

Tisza István gróf miniszterelnök megkötve a függetlenségi párttal a paktumot, hatalmas ellenféltől szabadult meg; a küzdőtéren csak egy kisdud elszánt csapat maradt még: a Szederkényi párttal a célra szövetségben élő néppárt néhány tagja. Talán husz huszonötven vannak még akik részint a magyar nyelv jogáért küzdve, részint Tisza személyiségét gyűlölve hosszú obstrukciós beszédekkel akarják megakadályozni, hogy Tisza január 1-ig az ujenczokat és az indemnítást megkaphassa; talán ekkor Bécsben elejtik, talán ekkor feltámad Wekerle, visszajön Apponyi...?!

Merő kombinációk. Maga Tisza István sem tudja, mi történik december végéig. Hátha az obstrukció csakugyan kihuzza december végéig s Tisza, be nem váltván az udvarnak adott szavát, kegyvesztes lesz. Ha pedig erőszakot alkalmazna a harcizók ellen, s passivitásából kilépve valami Kardorff-féle indítvánnyal akarná halálra sebezni a küzdők csapatját, vajjon nem történhet-e meg, hogy a házszabályok megsértése, vagy az alkotmányos elvek negligálása újból haragra ingerli a nagy függetlenségi tábor, bosszura ösztökéli a nemzetieket, harcizba viszi az egész ellenzéket?!

Békéről tehát még nem beszélhetünk s nem igen lehet biztosra venni, hogy Tisza regímeje állandó marad.

Jólehet úgy rendelkezett be a mai kormánya, mintha hosszú időn keresztül akarná Magyarország ügyeit vezetni, az az ellenszenv, melyet Tisza erőszakoskodásaival, durva fenyegetéseivel, a nemzetiségek iránt való tulságos előzékenykedésével felidézett, ott él a nemzet szive mélyén s adandó alkalommal Tisza kormány ellen fog kitörni. Tiszát kötelezi szava, hogy az új választásokat, míg az ígért választási reformokat végre nem hajtja, nem fogja megejteni. Ezeknek révén pedig a nemzeti aspirációk mellett már egyszer felingerelt magyar nép csak

olyanokat fog a parlamentbe juttatni, a kik azután mindvégig kitartanak a nemzet jogai mellett s nem szerelnék le a kormányelnök részéről tett oly kijelentésre, hogy az 1867. évi XII. törv. cikknek a hadseregére vonatkozó rendelkezései a nemzet akaratából veszik eredetüket.

Kossuthék, hogy visszavonulásukat fedezzék s úgy tüntessék föl hosszú küzdelmüket, hogy az nem volt harciz egy omlettért, hanem nemzeti jogokért a bécsi kamarilla ellen folytatott titáni küzdelem, Tiszától azt követelték, hogy az 1867. XII. t.-cikk alapjául a nemzeti akaratot ismerje el. Mintha ezen valami végtelenül fontos vívmány volna. Hisz minden magyar törvény a nemzeti akaratban birja gyökerét. Ezt még Bécsben sem vonták soha kérdésbe.

Igy derül ki napról-napra, micsoda játék folyt egy esztendőn keresztül s minő könnyen megalkudnak az emberek, ha kényelmetlen nekik a harciz. Senki nem óhajtja jobban, hogy a békeség helyre állván, az ország sorsa kedvezőbbre forduljon: de ha azt látjuk, mint üznek guny a nemzet türelmével, mint hányják-dobálják alkotmányos szabadságunk legszentebb biztosítékait, minő ciznizmussal kezelik az ország életbe vágó ügyeit, akkor azt véljük, hogy ez a mai korhadt rendszer megérett arra, hogy elpusztuljon s vele ennek a mai politikai züllésnek emberei is.

Országgyűlés.

Perczel Dezső megnyitván az ülést, a jegyzőkönyv hitelesítésénél Holló Lajos kifogásolja, hogy hé fői indítványáról nincs említés téve. A Ház határozatképességének konstatálása után az indítványt elfogadták. Az elintézett mentelmi ügyek kinyomatásának elrendelése után Ugron Gábor három régi indítvány felolvasását kéri.

Tisza István: Az indítvány indokolása a ház határozatától függ. Normális időkben módot nyujtana arra a Ház, de most egy pillanatot sem lehet elvonni az ország idejéből. Most, amikor az ország sok ezer polgára várja a szabadulás idejét és amikor a póttartalékosok ezrei aggódva nézik, mi lesz

a szőnyegen fekvő javaslat, ilyenkor nem lehet szó az indítványok indokolásáról. Kéri az obstrukciót, hagyjanak föl a céltalan küzdelemmel.

Várady Károly: Hagyjon föl a kormányzással.

Tisza István: Hagyjanak föl ezzel a küzdelemmel, amelylyel az egész ország közvéleménye szembe helyezkedett. (Helyeslés a jobboldalon.) A közvélemény ma már egyhanguan elítéli ezt az időpocséklást. Eredménye ugy sem lehet és ezért nincs értelme a további obstrukciónak.

Rövid szövíta után felolvassák az interpellációkat, amelyekre a napirend után térnek át.

A napirendhez Kubik Béla és Battyhány Tivadar beszélnek.

A D. M. K. E. megalakulása.

Ma délelőtt alakult meg Szegeden a legújabb kulturegyesület, mely nemes hivatásával méltán sorakozhatik azok mellé, amelyek az ország különböző tájain már évek óta teljesítik hazafias feladatukat. Az új egyesület is hivatra van hirdetni a magyar igét s terjeszteni a magyarság eszméit a különböző nemzetiségek közt. A ma alakult kulturegyesület feladata is gondosan őrködni a magyarság őrszemein.

Az új közművelődési egyesület alakulása elő nagy rokonszenvvel néztek — mint lapunkban már közöltük — az egész országban s a mai ünnepélyes alakulásra nemcsak Szeged környékének intelligenciája gyűlt össze az Alföld e metropolisában, hanem Budapestről s az ország távolabb levő városából is sokan utaztak oda, akiket nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadott a fellobogózott város lakossága.

Az alakuló ülésről ezeket jelentik Szegedről:

Szeged, decz. 8.

Ma délelőtt tartotta meg alakuló közgyűlését a Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület a városháznak e célra szépen feldiszitett dísztermében. A közgyűlés tíz órakor kezdődött. A tágas terem zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. A teremben a vármegye főispánjai, alispánjai, polgármesterei, a városok küldöttei és az országgyűlési képviselők voltak, a karzatokon pedig a város és a megye legelőkelőbb férfiai, hölgy közönsége. Képviselőket küldtek: a Magyar Tudományos Akadémia, Országos Történelmi Társulat, Országos Magyar Nemzeti Szöve...

ség, a Lipótvárosi Kaszinó, a Kisfaludy-Társaság és számos más egyesület.

Az egyesület elnökévé egyhangulag Rónay főispánt választották meg, aki elfoglalván helyét, szép beszédben fejtette ki az egyesület célját és programját. Ezután tiszteletbeli elnökökké megválasztották:

Gróf Apponyi Albert, Desseffy Sándor megyei püspök, dr. Császka György kalocsai érsek, Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, Német József és dr. Várady Árpád címzetes püspökök, Rákosi Jenő, Falk Miksa, továbbá Urbán Iván Aradmegye, Latinovics Pál Bácsmegye, dr. Csathó Zsigmond Csongrádmegye, Meskó Sándor Csanádmegye, Molnár Viktor Temesmegye, Pogány Károly Krassó-Szörénymegye, Delimanics Lajos Torontálmegye, Kállay Albert Szeged, dr. Lukács György Békésmegye, Schmausz Endre Baja és Szabadka, Zákó Milán Pancsova és Péter Pál Ujvidék főispánjai. Alelnökök Herczeg Ferenczet, másodelnököknek László Gyula kir. tanácsost és dr. Kern Lajos kir. közjegyzőt választották meg. Főtáskár Gallovich Jenő lett.

A tiszteletbeli elnökök megválasztása után a közönség gróf Apponyi Albertet kívánta hallani, aki a megválasztott tisztségviselők nevében lelkes beszédben mondott köszönetet.

Beszéde folyamán megemlíti, hogy néhány hét előtt egy szász írótól ezt olvasta: »Mi németek akarunk maradni.« Értsük jól. Nem német ajszak, de németek. Nemsokára találkozottam a szerzővel, — mondja — aki mondását kérdésemre így magyarázta: »Anynyira át vagyunk hatva a német kultúra által, amelynek csarnokában nevelkedtünk, hogy bár közjogilag magyarok akarunk maradni, de kultúra tekintetében németek maradunk. Ebben óriási tanulság van. Senkit sem akarunk akadályozni abban, hogy milyen nyelvű legyen, de arra akarunk törekedni, hogy a magyar kultúra összeforrasztó ereje tartson össze bennünket. Épp arra akarunk törekedni, hogy legyen bár a német német ajsza, de tekintse magát a magyar kultúra neveltjének. A történelmi fejlődés azt bizonyítja, hogy mi azt akarjuk, hogy kulturailag összeforjunk. Ez egy sok százados proccesszus következménye, míg az ez eilen való izgatás rövid életű és természetellenes. Azért hiszem, hogy a mi törekvésünk sikerül. A magyarországi nemzetiségi fejlődés minden más országétól elüt. Máshol meghódított fajok olvasztották magukba a hódító fajt, míg a magyar megnyitotta a kulturájának kapuit minden más idegen faj előtt és nyelvi különbség nélkül osztozott vele a jogokban. (Lelekes taps.) Azt a faji szeretetet, amely őseinket vezette, át kell vinnünk a kultúrába is s akkor egészen biztonságba helyeztük az ősök munkáját. A D. M. K. E. megalakulásával be van fejezve a gyűrű, amely országunk összes exponált helyeit körülveszi. Egy aggodalma van. Attól fél ugyanis, hogy az a lelkesedés, amelylyel a D. M. K. E.-ét megalakították, csak szalmatűz. Beszéde további folyamán a magyar nőkhöz fordul és arra kéri őket, hogy ne engedjék elhamvadni a gyulladó tüzet. Beszédét azzal fejezi be hogy a jelenlevőket összetartásra és küzdelemre szólítja fel. A beszédet a jelenlevők lelkes éljenzéssel és tappsal fogadták.

Főtáskár Gallovich Jenőt, titkárnak Szecső Vilmost, jogtanácsossá dr. Pistor Egont, főpénztárossá Kerner Pált, ellenőrnek Madar Mórt, főkönyvvezetőnek Erőssy Dénest és Szilber Dezsőt választották meg.

A hölgybizottság elnöke Gerliczy Ferencz báróné lett. Tagoknak megválasztották: Fabinyi Ferencznét és Polgár Lászlónét. Azután megalakították az albizottságokat, az igazgatóságot és a választmányt. Az igazgatóságnak százötven és a választmányának háromszáz tagja van. — Steiner Ferencz képviselő a választás után azt indítványozta, hogy a jövő évi közgyűlést Temesváron tartsák meg. Az elnök azt válaszolja, hogy míg Temesvár hivatalosan nem hívja meg az egyesületet, erről szó sem lehet. A jövő évi közgyűlés színhelyéül egy rendkívüli gyűlésnek kell határozni.

Az elnök indítványára az alapszabályok jóváhagyásáig a közgyűlés felhatalmazza az elnökséget, hogy a kiadásokat és bevételeket azelje. A gyűlés az elnök záróbeszédével véget ért.

Délben disztrakoma volt 200 teritokkal. Rónay Jenő a királyt köszöntötte fel; a kormányhoz üdvözlő táviratot küldöttek, Perjessy László Apponyit éltette, ki hosszabb beszédben fejtette ki a D. M. K. E. kulturális feladatait. Ezután felköszöntöket mondtak még Lázár György, Rákosi Jenő és Herczeg Ferencz, gróf Tisza István miniszterelnök levélben, Berzeviczy miniszter és Zeillinszky államtitkár, valamint Majláth püspök táviratban mentették ki elmaradásukat, Baja, Ujverbász községek, Fehér Ipoly, Német és Várady püspökök, Karácsonyi Jenő és Eszterházy János grófok táviratban üdvözlöttek a D. M. K. E.-et.

Délután valamennyi vendég elutazott.

H I R E K.

— **Osászka György 77 éves.** Dr. Császka György kalocsai és bási érsek f. hó 4-én érte meg 77-ik életévét. A Gondviselés gazdag kegyelme, mely főpásztorunkat kora ifjuságától fogva oly ritka kiváló tulajdonokkal ruházta fel, megadta neki e hosszú időn át a teret és alkalmat is arra, hogy szellemi és erkölcsi képességeivel a legáldásosabb tevékenységet fejthesse ki. Működésének javarésze az egyházkormányzatra esik. Épp 50 esztendő telt el a gond és felelősségterhes pályán, 21 évet a hercegprímás oldalán az esztergomi egyházmegyében, 11 évet a szepesi egyházmegye élén, mint annak feledhetlen emlékü püspöke, végül a kalocsai és bási egyesített egyházmegyék érsekévé nevezetvén ki, immár a 12-ik évet tölti a koronát hozó Asztrik főpapi székében, méltó utódként e nagymultu érsekség halhatatlan érdemű főpásztorainak. Mert azok sorába emeli őt kiváltképen ama kifogyhatatlan áldozatkészség, melyért nemcsak egyházmegyéjének 600 ezernyi kath. híve, hanem országszerte az elfogulatlan magyar közvélemény osztatlan szeretettel és hálás kegyelettel van iránta. A nevezetes évfordulón száz ezrek imája szállt az egekbe, hogy a 77 éves kalocsai érseket a Gondviselés áldó kegyelme a kath. egyház dicsőségére, a közjó lankadatlan munkálására, az irgalmasság anyagi cselekedeteinek folytatására még hosszú években át tartsa és boldogítsa.

— **Bírósági kinevezések.** Ó Felsége dr. Kindris Gábor tasnádi járásbírói albirót a szabadkai kir. törvényszékhez bírónak, dr. Aczel Imre szabadkai járásbírói albirót pedig a szabadkai kir. ügyészséghez alügyészszé nevezte ki.

— **A közjegyzői kamara közgyűlése.**

A szegedi kir. közjegyzői kamara vasárnap délelőtti közgyűlést tartott Szegeden. Megjelentek a közgyűlésen: Flatt Viktor, Koczkár Zsigmond, Mezey Zsigmond, Szilávy János, Kern Lajos dr., Vissy Károly, Kósa Miklós dr., Zákó Géza, Tripolszky Béla, Heinrich István dr., Szabó József dr., Kamarás Imre kir. közjegyzők. Délelőtti 11 órakor nyitotta meg a közgyűlést Mezey Zsigmond kulai kir. közjegyző, a kamara ideiglenes elnöke. Résztvétel emlékezett Szentes Vidor dr. volt kamarai elnök haláláról. A közgyűlés elhunyt elnökének emlékét jegyzőkönyvileg örököltette meg. A palánkai kir. közjegyzőség helyettes vezetőjévé a kamara Szabó József dr. hód-sági kir. közjegyzőt rendelte ki. Ezután az elnöki állást töltötték be titkos szavazás útján. Szilávy János ujvidéki közjegyzőre 8, Mezey Zsigmond kulai közjegyzőre 6 szavazat esett. Így a kamara megválasztott elnöke Szilávy János ujvidéki közjegyző lett. A választmányba beválasztották Jedlicska Béla dr. szegedi kir. közjegyzőt. A fegyelmi bíróság rendes tagjaiul Kern Lajos dr. és Mezey Zsigmond, póttagokul Szilávy János és Vissy Károly közjegyzőket választották meg.

— **Az adóhátralék.** A M. E. írja, hogy arra az esetre, ha az indemnitást megszárazzák, rendeletet fog a pénzügyi kormány az összes hivatalokhoz kibocsátani, amelyben utasítja az adóhivatalokat, hogy az adóhátralék behajtásában méltányosan járjanak el. Nevezetesen arra utasítja az adóhivatalokat, hogy a hátralékosokkal kin-k-kinek anyagi viszonyai szerint részletfizetésben állapodjanak meg.

— **A Bánffy-párt Ujvidéken.** Ujvidékről írják, hogy az ujvidéki szabadelvű párt egy része és a párt vezetősége részéről dr. Szabó Lajos, dr. Horváth Géza, dr. Szelezák Lajos és dr. Kohn Károly alelnök az Ujvidéki pártba léptek. Ezenkívül az ujvidéki függetlenségi pártiak egy része is — elveik fenntartásával — a Bánffy-párt támogatását helyezték kilátásba. Az új alakulásról Bánffy Dezsőt értesítették és a párt kilátásba helyezte, hogy elvei kifejtése és a párt megerősítése végett Ujvidékre fog utazni. Közlebről Bánffy meghívása céljából küldöttség érkezik Budapestre.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Guttman József földink az ügyvédi vizsgát a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt tegnap sikerrel letette.

— **Temetések.** Ifj. Hoffmann Antalt tegnap délután temették el nagy részvétel mellett. A kereskedő ifjak társalata testületileg gyász zászló alatt kísérte utolsó útjára az egyesület derék elöljáróját, aki megalakulása óta buzgólkodott az egyesületben a társas szellem fejlesztésére. — **Csovits Bélát.** az öngyilkossá lett járathivatali tisztségviselőt szintén tegnap temették el a közközház halottas házából, a rokonok és a sok jó barát részvétel mellett.

— **Doktorrá avatás.** Ács Jenőt, lapunk belmunkatársát akit hangulatos költeményei és ötletes harlapi cikkei révén jól ismer az olvasó közönség, f. hó 12-én, szombaton a kolozsvári egyetem aulájában avatják a jogtudományok tudorává.

— **Az új és a távozó állomásfőnök.** Pitrolffy Béla rákosi állomásfőnök Szabadkára helyeztetett át állomásfőnöki minőségben. Helbling Ferencz távozó állomásfőnök tiszteletére a vasuti tisztségviselői kar az állo-

mési étterem helyiségében f. hó 19-én disz-lakomát ad.

— **Járvány miatt bezárt iskolák.** Mint annak idején megirtuk, az V. és VI-ik köri elemi iskolák első és második osztályában, valamint az ugyanezen körbeli óvodákban az előadásokat az uralkodó kanyarójárvány miatt három hétre beszüntették. Mivel most a járvány már teljesen szűnőfélben van, holnap ujából megkezdik a tanítást az iskolákban, valamint az óvodákat is megnyitják.

— **Agyagipari tanfolyamok Szegeden és Baján.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara közbenjárása folytán, mint már említettük, megbizta a kereskedelemügyi miniszter a budapesti agyagipari műhelyt, hogy Szegeden és Baján egy-egy tanfolyamot rendezzen a mázanyagok és festékek kezeléséről az agyagiparosoknak. Most erre vonatkozóan az az értesítés érkezett, hogy a tanfolyam idejéül a szegedi érdekeltek által kijelölt január hó teljesen alkalmas és január elején már le is érkezik a tanműhely vezetője. A tanfolyam négy hétig tart és az azon való részvételre 29 szegedi fazekasmester jelentkezett. A bajai tanfolyamot 23 mester részvételével február hóban tartják meg. Ez a két tanfolyam a kereskedelmi minisztérium első ily irányu kísérletezése.

— **Árnosarnok-szövetkezet Zentán.** A zentai iparosok, mint tudósítónk írja, árnosarnok-szövetkezetet alakítanak. Az alakuló ülést deczember 13-án tartják meg, amelyre a szegedi kereskedelmi és iparkamara Szabó Gyulát küldte ki, hogy a szakfőlvilágosításokat megadja és hogy az iparosok munkájának sikerét minden tekintetben előmozdítsa.

— **Időjárás.** Metkor írja, a 4-iki csomópont hatása alatt beállott a havazás, de ennek enyhe jellege folytán a hidegebb idő nem fejlődhetett ki, ezt csak a 9-iki csomópont hatása hozza meg örömeire a jég-sport kedvelőinek, a midőn valószínűleg a jelenlegi politikai válságban is erős fordulat fog beállani. A hidegebb időt csak a 15-iki enyhébb jelegű csomópont zavarja meg valószínűleg, csak annyiban, hogy erősebb hőesés áll be, míg e hó 21-iki hideg jellegű erős hatása alatt e hónap leghidegebb napjaira van kilátásunk.

— **Férje elől a halálba.** Titelről írják: Deczember 3-án Muca Pál osurogi földmives feleségével féltékenységből összeperlekedett és lerészegedett. Ittas állapotban térve haza, felesége a férj haragjától való félelmében a régi Tiszaág vizébe ölte magát.

— **Elveszett** egy ezüstbe foglalt arany-szélű fülbevaló brilliánt kővel, értéke 260 korona; nemkülönben egy ezüst fejű bot, a melynek megtalálójá 10 korona jutalomban részesül.

— **Baleset a templomajtónál.** A szent Ferenczrendiek templomának bejáratánál tegnap Grsits Teréz 83 éves öreg asszony oly szerencsétlenül botlott meg a lépcsőkben, hogy elcsuszott és ballábát bokában kifecizmitotta. A mentők nyujtották neki az első segílyt.

— **Orvtámadás.** Németh Károly 56 éves udvarost tegnap hazafelé menet lakásának ajtájában ismeretlen tettes megtámadta és ásóval háromszor fejbe ütötte, továbbá bal-karját leütötte. A súlyosan sérült embert a mentők a kórházba szállították.

— **Levágta az ujját.** Schlesinger Károly 16 éves segéd tegnap gazdájának VI-ik kör lakásán a husvágóval kezének két ujját levágta. Sebeit a mentők bekötötték és lakására szállították.

— **Az önkéntes mentő osztály** a lefolyt hóban igénybe vétetett összesen 78 esetben. A folyó évben 818 esetben, a mentő osztály fennállása (1896. év szeptember 12.) óta a mai napig összesen 4433 esetben működtek.

— **Tombola.** Az »Othon« kávéház csütörtöki tombolaestélyei mindnagyobb látogatottságnak örvendenek. A tulajdonos a nagyfoku érdeklődés folytán a holnapi alkalomra egy igen értékes tombolanyereménnyel kedveskedik látogatóinak. A tombolátárgy ugyanis egy szép, nagy íróasztal, mely Reiner Mór kárpitos üzletének kirakátaban látható. A többi tárgyak Sonnenberg S. ruha-üzletében láthatók.

— **Alapítvány.** Néhaj bajsai Vojnich Imre (Lukácsfi) örökösei az elhunyt emlékére az izr. nőegylet javára 100 koronás alapítványt tettek. Fogadják a nemesszivű alapítványozók a nőegylet hálás köszönetét.

— **A bohóc és a medve.** Izgalmas jelenő játszódott le vasárnap Okanizsán a színházban, a hol most egy czirkusztársaság produkálja magát. A czirkusz egyik tagja idomított medvével brillirozott, miközben a bohóc körülötte ugrándozott, utánozta, csufolta. A medve, ugylátszik, igen önértetes művész volt, mert haragos morgással felelt a csufolódásra, sőt mikor látta, hogy ez a bohócnek nem imponál s tovább csufolja, hirtelen kiszakította lánczát szelidítüje kezéből s a bohócra támadt. Most már a bohóc se vette tréfára a dolgot s a medve elől a közönség közé menekült. A medve azonban ide is utána ment a miből képzeltetleg óriási riadalom támadt. Az emeerek eszeveszetten menekültek a medve elől, ez azonban nem bántott senkit, csak a bohócot üzte. Már-már elérte, mikor végre a czirkusz alkalmazottai lefűlelték s együttes erővel megkötötték. A hatóság a veszedelmes »művész« mutatványait rögtön betiltotta.

— **Anyakönyvi hírek.** M e g h a l t a k: Rudics Vranus Géza 4 napos, Vida Józsefné Kovács Mária 57 év, Vincze Jolán betegápoló nővér 21 éves, Tokodi József 8 éves, Krius János napszámos 50 éves, Kovács Katalin 12 éves, Sarosevics Rozália 5 napos. Született: 27. 18 fi, 9 leány. Eljegyzés: Auspen Jenő Kis Francziskával. — Puzics István Kopunov Magdolnával, — Csókár Balás Molnár Viktóriával. — Zombolo József Molnár Ilonkával.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön: Viczeadmirális.

Pénteken: Vörös talár.

Szombaton: Tavasz (ujdonság).

Vasárnap: délután Bánk bán
este Tavasz.

Hétfőn: Tavasz.

Kisegítő darabok: Monna Vanna. Kéz kez-mos és A drótostót.

Szegény Jonathán.

Hétfőn este megismételték Milöcker nagy operettjét a »Szegény Jonathán.« A telt ház közönsége sokat tapsolt a szereplőknek, akik közül különösen Áldor Juliska, Gerlaci és Falussy tündek ki úgy ének, mint játék tekintetében.

A keddi előadások.

A közönség nem akar betelni a »Bob hercegg« pajzánkodásával. A tegnap délutáni előadás is zsuffolt nézőtér előtt folyt le és a hálás, főleg gyermekekből álló közönség szünni nem akoró tapsokkal és éljenzéssel jutalmazta a czimszerep bájos személyesítőjét és a többi szereplőket is.

Este Hervé bájos zenéjü és szellemes szövegü vaudvilleje a »Lili« ment Áldor Juliskával a czimszerepben. Bár a kitünő primadonna eddigi alakításaiban mindig tökéleteset produkált, »Lili«-je véleményünk szerint valamennyit fölülmulja s így, mivel ez igazi soubrette szerep, ezen a téren is meggyőződöttetett bennünket az előlegezett véleményünk helyességéről. Még csak új szerepet nem mutatott be színpadunkon, de reméljük, hogy ezzel sem fog sokáig késni.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorologiai intézet távirati jelentése.) E hó 10 ére változékony, hűvös sok helyütt csapadékos időjárás várható.

Még egyszer a palicsi halászat.

Azon alkalomból, hogy a polgármester Wenczel Lajos h. főszámvevőt a halászat vezetésétől fölmentette és a halgazdaság vitelével Láng Simon városi bizottsági tagot bizta meg, aki díjtalanul vállalkozott e feladatra, megindult a szóáradat az érdekeltek részéről. A Bácskai Hirlap vezetői között foglalkozott ezen ügygyel s nem kevesebbet mint a palicsi halászat válságát látja a személyváltozásban.

Annak idején megirtuk, hogy nálunk a közérdek szentélye fölött nem örködik egy magasabb ethikai felfogás, hanem nálunk a pénzzel markolható becsület a jelszó. Városunk korrumpált közigazgatásának purifikálására vállalkozott a szabadkai »Gazdakör«, s midőn dr. Biró Károly polgármester Láng Simont bizta meg a halászati felügyelőséggel, akkor alig tehetett volna szerencsésebb lépést.

Láng Simon nem döntötte válságba a palicsi halgazdaságot, hanem éppen az ő lelkiismeretes, a közérdeket szolgáló működésével egyenesen kivezette a válságból. Aki tehát Láng Simon megbízatásában a palicsi halászat veszedelmét látja, az vagy érdekeltséget árul el, vagy fogalma sincs a halászatról.

Kimutatás szerint a pozitív kiadások és a veszteség számla eredményeként 16—17 ezer korona tiszta haszon idején 3580 koronára zsugorodott össze.

Már most állítsuk ezzel szembe Láng Simon idejéből a halászat eredményét.

E szerint f. évi január 9-től június 30-ig a bevétel 23,279 kor. 89 fillér volt.

Látni való, kézzelfogható tehát a jövedelem szaporulat. Egyébként Láng Simon irásában adta be ama kötelező nyilatkozatát.

hogy ha az ő működése alatt akár tudatlanságból, akár hanyagságból a városra nézve kár háramlanék, úgy ő ezt privát vagyónából megtéríti. Sokan csodálkoztak ezen az önzetlenségen, pedig Lángnak ezzel csak az volt a célja, hogy a régi gazdálkodás helytelen és célszerűtlen voltát kimutassa, ami az eredményt tekintve, fényesen sikerült is.

Egyébként Láng Simont díjtalan vállalkozásában semmi animozitás nem vezette, hanem tisztán a közérdek és azon igyekezet, hogy hivatalnok polgármesterünknek a nagy tisztogatásban segítségére legyen.

Mi minden badarságot összevissza beszéltek annak idején Lángról, hogy nem tud elbánni a vevőkkel, a halászokkal, nem tud levelezni, sürgönyözni stb. Nos, az eredmény épp az ellenkezőt bizonyítja. Láng 9 hó alatt 730 mm. hal után 34 ezer koronát szolgáltatott be a város házipénztárába: míg Venczel egy egész év alatt 15,200 koronát adott be 630 mm. halból.

Láng Simon önzetlen működését azonban nemcsak pénzbeli siker koronázta, de arravalóságát és szakismeretét bizonyítják a halászat érdekében behozott üdvös ujitások is.

Az ő buzgólkodásának köszönhető, hogy a halpiacz kérdése rendeztetett, értézi kut állítottatott s a közegészségre nézve fontos haltartályok létesítettek.

Nem kevésbé jelentékeny vívmány, hogy a sándori határban megvett félláncz földön a nádkihordóknak van rendes utjuk, nemkülönben a csószkunyhónak; a halászházhoz rendes ut nyitattott, kiegyenesítetett a tuki ut. Kieszközölte, hogy a kofák vizből éruják a halat, van rendes mérleg. A Thurzó-villánál kerítés fog létesülni, hogy záporok alkalmával a hal ne bírjon a tóból menekülni s az orv-halászok zsákmányául esni.

Ezenkívül a halnak piacot szerzett, több pesti és szegedi vásárlót nyert meg. Verbászról 10 ezer darab maghalat szerzett s ezzel a keresztezés végett Palicsból magoltatást eszközölt.

Láng megfékezte az orvhalászokat is. Ezek közül vagy 36-ot 50—100 korona erejéig büntetett meg s az elfogott halat is elárvereztette s tiltott halászati eszközeiket is elvette.

Az a mende-monda, hogy Láng nagyási mániából vállalkozott a felügyelőségre, légből kapott állítás; mert a fáradozás mellett Láng több száz koronát is áldozott a tiszteltbéli hivatalra. Láng csak okt. 1-ig vállalkozott a felügyelőségre, de mert Pertics nem jöhetett ezideig, Láng kitartott nov. 10-ig. Valóban manapság az irigyek annyi pletykát kovácsolnak a közérdek terén működő férfiak ellen, hogy utóvégre nem is fog találkoznunk, aki közérdekből vállalkoznék valami feladatra. Ha Lángnak szabad kezet engednek, még több üdvös ujitást és több hasznot is csinált volna a városnak.

Láng érdemeit a halászati ujság vezércikkben valamint a Bácsmegyei Napló is több ízben méltatta.

Mindezek konstatálásával tartozunk a nyilvánosságnak és a méltatlanul meghurcolt és meggyanusított önzetlen férfiú reputációjának.

Érdektelen.

Gabonaárzsde.

Készbuza 35000 mm. forgalom mellett változatlan tartott volt.

Rozs bágyadt, tengeri tartott.

A határidő-üzletben üzlettelenség uralkodott, tengeri lanyha volt, a többi cikk változatlan.

	Kezdeté	Változás
Buza okt.-re	769	770—769
Buza	—	—
Buza ápr. 1904	—	—
Rozs okt.-re	6.8	6.57—6.56
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	548	549—548
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri okt.-re	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	517	514—515
Repce	—	—
Repce aug.	11.70	11.70—11.80

Felelős szerkesztő:

VAJDA JÓZSEF

S z a b a d k á n .

könyvkereskedésében

Heumann Mór

1 korona

lési ára egy hora

~eztől ar előfizet-

~közön ar kölcsön-

Legolcsóbb a

Terezia

levélpapír

szép Ivori színben, **tükör sima felületű**
hellemes irás. — 50 boríték és 50 levélpapír, diszes dobozban

65 krajczár.

Kapható **Heumann Mór** papirkereskedésében Szabadkán

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Elegáns kalapok, nyakkendők, botok, gallér és kézelők, keztyűk, harisnyák, fehérneműk és sport cikkek dús választékban.

==== **Különlegességek női bluzokban.** ====

EISLER IZSÓ

férfi és női divatarúházában
Szabadkán, főter.

1446/1903 mérn. szám.

Hirdetmény.

A városi tanács 18818/1903 sz. határozata folytán értesítettnek az érdeklődő vállalkozók, hogy öt db. mély furású kút vállalati úton való létesítése czéljából f. é. deczember 19-én árlejtés fog tartatni. Ajánlatok jelzett napon d. e. 10 óráig a városi tanácsi iktatóba adandók be a mérnöki hivatalban kapható ajánlati iven.

Részletes feltételek a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatalban kaphatók, vagy a postai költség beküldése ellenében vidékre is megküldhetők.

Az árlejtés a jelzett napon a gazdasági ügyosztály helyiségében fog megtartatni. Szahadkán 1903. decz. 1.

Városi mérnöki hivatal.

Nagyobb kiterjedésű **szőlőtelep**
eladó **Kelebián.**

Értnekezhetni

Dr. NOVÁK ker. orvosnál,

Kérjük a czégre ügyelni!

Legnagyobb választék

kész férfi és gyermek ruhákban

Földes Samu és Társánál

Szabadkán

Főtér, Vermes palota.

Legolcsóbb árak az őszi idényre:

Őszi gyermek öltöny . . . 6.— kor.

Őszi gyermek felöltő vagy

téli kabát 9.— kor.

Őszi férfi öltöny 17.— kor.

Őszi férfi felöltő, téli ka-

bát vagy Ulszter 19.— kor.

Őszi nadrág, szövet 6.— kor.

vagy Kamarnból, minden szin és

ngyságban, jó minőségű szöveből,

felelősség mellett!

Gyors elszakadás esetén azonnal másik a

ruhával kicseréljük!

Kérjük a czégre ügyelni!